

Loppa kommune

ØKONOMIPLAN 2013 – 2016

Økonomiplanens behandling:

Utvalg/komité/andre:	Dato:	Utvalg/komité/andre:	Dato:
Eldrerådet	20.11.2012	Administrasjonsutvalget	30.11.2012
Hovedtillitsvalgte	20.11.2012	Formannskapet	30.11.2012
Arbeidsmiljøutvalget	20.11.2012	Offentlig ettersyn	30.11-17.12.2012
Levek�rsutvalget	21.11.2012	Kommunestyret	17.12.2012
Teknisk, plan- og næring	21.11.2012		

Innhold

1. Innledning	3
2. Kommunens rammebetingelser	4
2.1. Demografi	4
2.2. Frie inntekter (skatt og rammetilskudd).....	7
2.3. Eiendomsskatt	9
2.4. Rentekompensasjon for investeringer og andre frie inntekter.....	9
2.5. Statlige nyordninger, føringer mv i Statsbudsjettet 2013	9
2.6. Personalmessige forhold	10
2.7. Loppa kommunes hovedmål for kommuneøkonomien.....	12
3. Driftsoversikt i planperioden	13
3.1. Forutsetninger for økonomiplanen	13
3.1.1. Etatenes vurderinger i planperioden.....	16
3.1.1.1 Sentraladministrasjonen	16
3.1.1.2 Oppvekst og kultur	16
3.1.1.3 Helse- og omsorg	22
3.1.1.4 Driftsavdelingen.....	22
4. Finansielle nøkkeltall	24
4.1. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene.	24
4.2. Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene	25
4.3. Lånegjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) pr innbygger	26
5. Investeringsbudsjettet 2013-2016.....	26
6. Likviditet.....	28
7. Helse, miljø og sikkerhet/likestilling	28
8. Sluttkommentar	29
Vedlegg 1: Budsjettskjema 1A – driftsbudsjett.....	30
Vedlegg 2: Budsjettskjema 2A – investering.....	31
Vedlegg 3: Økonomisk oversikt drift	32
Vedlegg 4: Økonomisk oversikt investering.....	33

1. Innledning

Rådmannen legger herved fram forslag til Økonomiplan 2013-2016.

Årsbudsjettet er et bevilgningsdokument, hvor kommunestyret fastsetter bevilgningene for neste års drift og investeringer. Økonomiplanen viser konsekvensene av disse bevilgningene over en 4-årsperiode, samt prioritering av fremtidige investeringer og driftsendringer. Økonomiplanens første år vil på bevilgningstidspunktet være neste års budsjett. Kommunelovens regler om årsbudsjett og økonomiplan finner vi i §§ 45-49. Økonomiplanen skal være et overordnet styrings- og utviklingsverktøy, og vil derfor i liten grad inneholde detaljerte talloppstillinger.

De statlige rammebetingelsene som framgår av økonomiproposisjonen i mai hvert år har vist seg å stemme godt overens med de endelige tallene som kommer i statsbudsjettet i oktober. En realistisk økonomiplan basert på langsiktig planlegging kan forenkle arbeidet med årsbudsjettet.

Når det gjelder investeringsbudsjettet legger den stramme driftssituasjonen sterk begrensning på antall prosjekter. Lånegjelda bør reduseres for å styrke den fremtidige driften. Nye investeringstiltak bør i størst mulig grad finansieres gjennom omdisponering av dagens ressurser.

Utviklingen i næringslivet i Loppa viser en positiv trend. Det skapes nye arbeidsplasser. Etter rådmannens syn er arbeidsplasser for begge kjønn den viktigste forutsetningen for vekst og utvikling i kommunen vår. Utfordringen vi nå står overfor, er å finne ut hvordan det gode arbeidet som er gjort i omstillingsperioden kan fases inn som en del av den ordinære drift og hvordan dette skal finansieres.

2. Kommunens rammebetingelser

En rekke faktorer påvirker kommunes tjenestetilbud både på kort og lang sikt. Mest nærliggende er det å tenke på de økonomiske overføringene vi får i form av skatt og rammetilskudd. Men også størrelse på avgifter og gebyrer vil i stor grad påvirke kommunens totale utgifter.

Når det gjelder fremtidig planlegging av type tjenester og omfanget av disse vil demografiutviklingen være en viktig faktor. I det følgende gis en oversikt over demografiutvikling og økonomiske forutsetninger.

2.1. Demografi

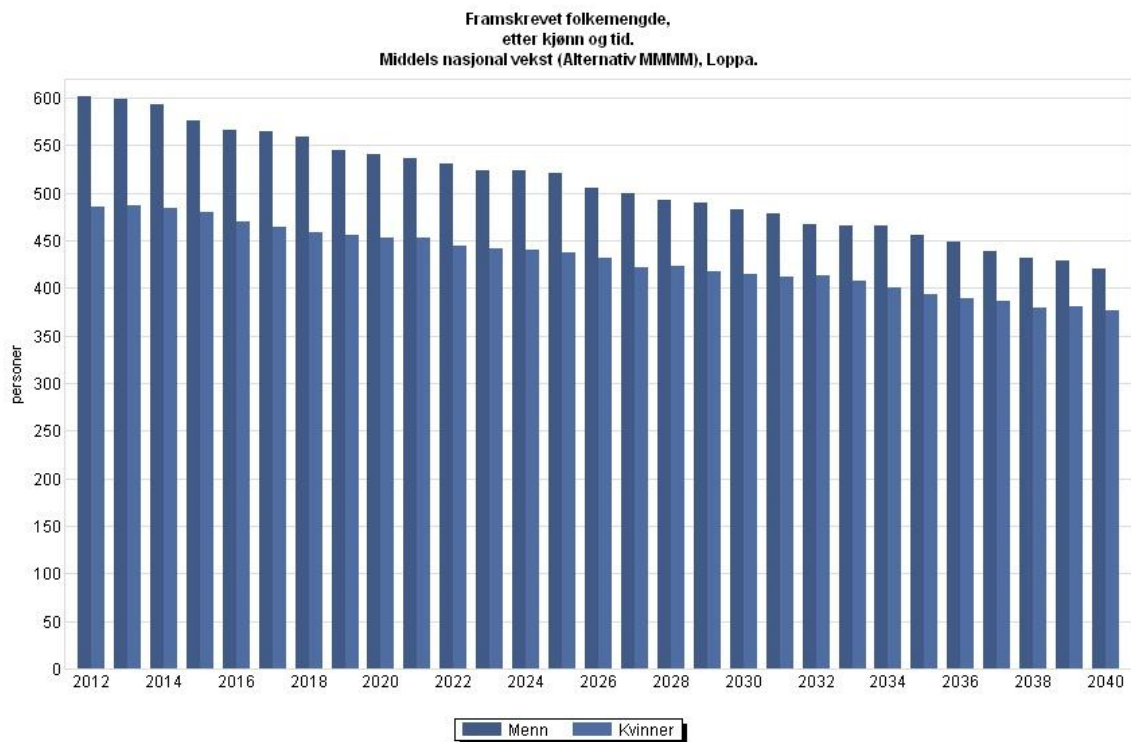
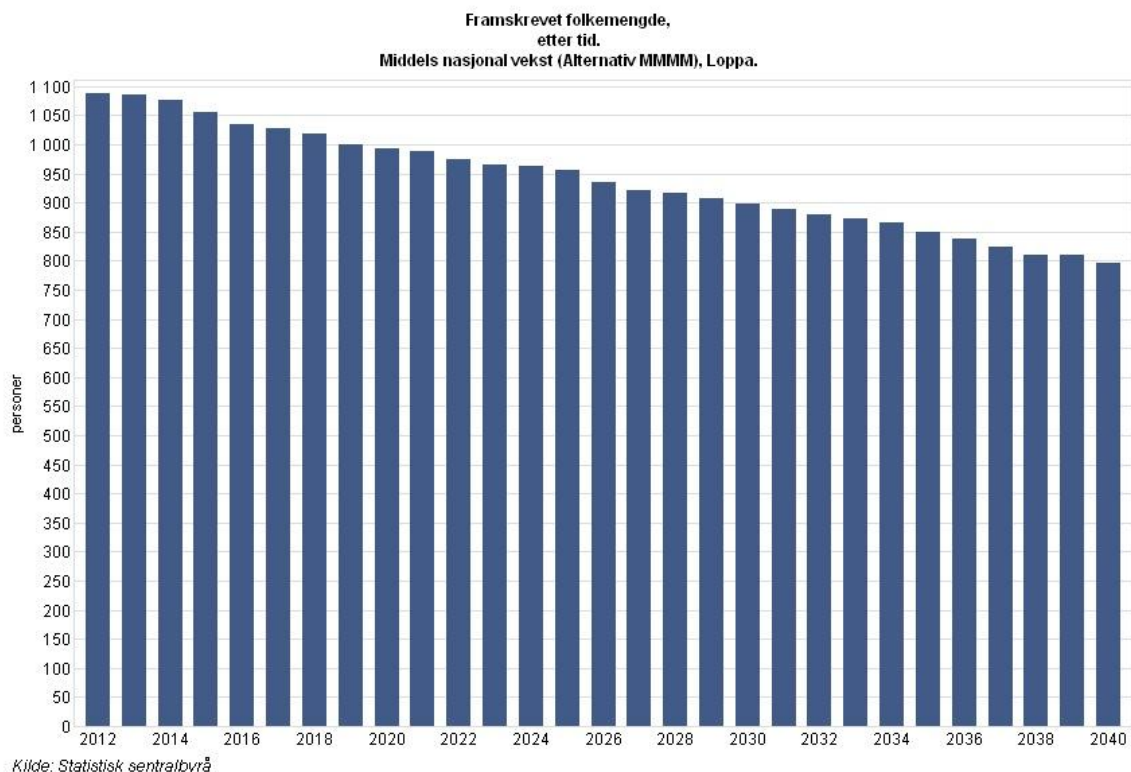
Figuren under viser utviklingen i folketallet i Loppa pr 01.01. de siste 7 årene. Pr. 1.1.2012 var innbyggertallet på 1087. For 2012 har en valgt også å vise fordelingen pr kjønn.

Aldersgrupper	Folketallet i Loppa pr 1.1 år:									
	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012			
							Tot	M	K	
0 år	10	4	6	5	2	11	7	3	4	
1 til 4 år	42	42	40	37	29	17	26	17	9	
5 år	12	9	6	13	11	9	7	2	5	
6-12 år	115	107	99	85	77	81	83	50	33	
13-15 år	35	41	44	52	59	54	45	28	17	
16-19 år	54	51	55	54	49	57	61	38	23	
20-39 år	253	228	205	197	205	201	198	96	102	
40-55 år	238	229	221	219	222	215	224	129	95	
55-66 år	219	210	210	210	209	197	200	120	80	
67-79 år	157	150	152	149	154	163	163	83	80	
80-89 år	72	70	61	61	64	66	64	32	32	
90 år og over	6	9	7	5	6	7	11	3	8	
Sum pr kjønn								598	489	
Folketall i alt	1213	1150	1106	1087	1087	1078	1087	55%	45%	

Kilde: SSB

Som det fremgår av tabellen er folketallet fremdeles synkende, dog i en lavere takt enn det en har sett de siste årene. Når det gjelder prognosen for folketallsutviklingen framover vises til SSB's prognosemodell - <http://www.ssb.no>. Endringer i befolkningssammensetningen vil over tid kunne ha som konsekvens at tjenestetilbudet må justeres.

Prognose folketall for neste år og videre framover

ELEVPROGNOSER SKOLEÅRENE 2011/12 - 2018/2019

Høgtun skole	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum
Skoleåret 11/12	8	8	12	5	6	9	7	5	9	16	85
Skoleåret 12/13	2	8	7	13	6	5	11	7	4	9	72
Skoleåret 13/14	3	2	8	7	13	6	5	11	7	4	66
Skoleåret 14/15	2	3	2	8	7	13	6	5	11	7	64
Skoleåret 15/16	3	2	3	2	8	7	13	6	5	11	60
Skoleåret 16/17	6	3	2	3	2	8	7	13	6	5	55
Skoleåret 17/18	6	6	3	2	3	2	8	7	13	6	56
Skoleåret 18/19	4	6	6	3	2	3	2	8	7	13	54

Bergsfjord skole	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum
Skoleåret 11/12	1	2	3	2	2	3	4	1	4	3	25
Skoleåret 12/13	3	2	3	2	3	1	4	4	1	3	26
Skoleåret 13/14	2	3	2	3	2	3	1	4	4	1	25
Skoleåret 14/15		2	3	2	3	2	3	1	4	4	24
Skoleåret 15/16			2	3	2	3	2	3	1	4	20
Skoleåret 16/17	2			2	3	2	3	2	3	1	18
Skoleåret 17/18	1	2			2	3	2	3	2	3	18
Skoleåret 18/19	1	1	2			2	3	2	3	2	16

Sandland skole	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	Sum
Skoleåret 11/12		1			1		1			1	4
Skoleåret 12/13			1			1		1			3
Skoleåret 13/14	1			1			1		1		4
Skoleåret 14/15		1			1			1		1	4
Skoleåret 15/16	1		1			1			1		4
Skoleåret 16/17		1		1			1			1	4
Skoleåret 17/18			1		1			1			3
Skoleåret 18/19				1		1			1		3

Framskrevet barnetall 0-6 år

	2012	2015	2020	2025	2030	2035	2040
1 år	11	8	9	8	8	8	7
2 år	4	8	9	9	8	8	7
3 år	3	7	8	9	8	8	7
4 år	8	11	8	9	8	8	7
5 år	5	5	8	9	8	8	8
6 år	9	4	8	9	9	8	8
SUM	40	43	50	53	49	48	44

Kilde: SSB

Estimert behov for sykehjemsplasser (25 % av befolkning over 80 år)

	2012	2015	2020	2025	2030	2035	2040
Sum 80+	75	74	72	90	97	101	104
Estimert behov	19	19	18	23	24	25	26

I sykehjemsavdelingen har vi i dag:

9 langtidsplasser

3 korttids-/ rehab.- / avlastningsplasser

5 plasser på dementavdelingen

1 sykestueplass.

Dette betyr at vi har **18 plasser** disponible.

Rommene som benyttes til korttidsopphold er ganske store. I perioder bruker vi å ha 2 pasienter liggende på et rom. For tiden har vi 2 pasienter som er tilbudt langtidsplass på 1 korttidsrom. De venter på at vi skal få ledige plasser på sykehjemsavdelingen. Vi har hatt over lang tid overbelegg i avdelingen.

2.2. Frie inntekter (skatt og rammetilskudd)

Frie inntekter består av rammetilskudd, skatteinntekter (fra private og foretak), eiendomsskatt, momskompensasjon og andre ikke øremerkede statlige tilskudd, og er hovedfinansieringskilden for driftsrammene.

Tabellen nedenfor viser utvikling i de frie inntektene de kommende årene.

LOPPA	2012	2013	2014	2015	2016
LOPPA					
<i>(år 2013-prisnivå i perioden 2013-2016)</i>	PROGNOSE				
1000 kr	2012	2013	2014	2015	2016
Innbyggertilskudd (likt beløp pr innb)	22 766	23 900	23 936	24 021	24 021
Utgiftsutjevning	18 836	20 244	20 258	20 265	20 273
Overgangsordninger (INGAR fra 2009)	646	-67	-	-	-
Saker særskilt ford (fysioterapi/kvalifiseringspro	233	-	-	-	-
Nord-Norge-tilskudd/Namdalsstilskudd	7 575	7 891	7 891	7 891	7 891
Hovedstadstilskudd (fra 2011 storbytilskudd)	-	-	-	-	-
Småkommunetilskudd	10 820	11 177	11 177	11 177	11 177
Distriktstilskudd Sør-Norge	-	-	-	-	-
Inndelingsstilskudd/trekk Nannestad/Ullensaker	-	-	-	-	-
Veksttilskudd	-	-	-	-	-
Ordinært skjønn inkl bortfall av dif.arb.avg.	5 700	5 500	-	-	-
herav gradvis bortfall av dif.arbeidsgiveravgift	-				
Skjønn til skattesvake kom i Sør-Norge (2009)					
Skjønn - tap endringer av inntektssystemet	1 200	1 200	1 200	1 200	1 200
Justert skjønn momskomp 08					
Kompensasjon Samhandlingsreformen	-	-	-		
Ekstra skjønn tildelt av KRD	-				
Ekstra skjønn tildelt av KRD desember 2011					
Feil inntektsutj 2007/Komp Fysioterapautmidler 09					
Tiltakspakken 2009/1 mrd mer frie inntekter 2010 med mer					
RNB2009 / RNB2010 / Prop 59S / RNB2011	10				
Sum rammetilsk uten inntektsutj	67 786	69 844	64 462	64 554	64 562
"Bykjetrekke" (anslag etter 2010)					
Netto inntektsutjevning	6 757	7 114	7 114	7 114	7 114
Sum rammetilskudd	74 543	76 958	71 576	71 668	71 676
Rammetilskudd - endring i %	2,9	3,2	-7,0	0,1	0,0
Skatt på formue og inntekt	17 519	18 482	18 482	18 482	18 482
Skatteinntekter - endring i %	5,92	5,50	-	-	-
Andre skatteinntekter (eiendomsskatt)	-	-	-	-	-
Sum skatt og rammetilskudd (avrundet)	92 100	95 400	90 100	90 200	90 200
(avrundet totalsum ut fra at skatt kun er et anslag)					

Gjør oppmerksom på at skjønstilskuddet for årene 2014-2016 ikke er med i tabellen.

2.3. Eiendomsskatt

Den eneste inntektskilden av betydning kommunene selv kan bestemme er eiendomsskatten. Kommunestyret i Loppa vedtok i juni 2012 å innføre eiendomsskatt på verk og bruk og annen næringseiendom.

Administrasjonen er startet prosessen med å innføre skatten. Både ansatte og takstnemnd har deltatt på kurs om taksering og generell eiendomsskatt. En prosjektplan er under utarbeidelse for hvordan skatten skal innføres og hvordan administrasjonen skal jobbe med dette.

En innføring av eiendomsskatt vil ikke ha påvirkning for budsjettet for 2013, men vil ha betydning for økonomiplanen.

2.4. Rentekompensasjon for investeringer og andre frie inntekter

I budsjettforslaget har rådmannen for 2013 tatt inn rentekompensasjon med til sammen kr. 829.000.

Dette gjelder Nerstranda kr. 773.000 og kommunens skolebygg kr. 56.000. Gjenstående lånesaldo for Nerstranda er ved utgangen av 2012 kr. 11,3 mill.

Rentekompensasjon for skolebygg er basert på de utgiftene kommunen pådro seg i forbindelse med etablering av ballbingene i Øksfjord, Bergsfjord og Nuvsvåg. Samt renovering av taket på Høgtun skole. Ordningen vil også bli brukt i forbindelse med utbygging og renovering av Bergsfjord skole når bygget står ferdig.

Tilsvarende ordning om rentekompensasjon er etablert for kirkebygg.

2.5. Statlige nyordninger, føringer mv i Statsbudsjettet 2013

Nominell videreføring maksimalpris foreldrebetaling:

Maksimalpris for foreldrebetaling videreføres på samme nominelle nivå som i 2010 (2330 kr per måned for en heltidsplass).

Rusarbeid:

Satsingen på rus er nå lagt inn som en del av rammeoverføringen til kommunen. Dette medfører at dette arbeidet fremover bør organiseres som en del av kommunens ordinære tjenesteproduksjon.

2.6. Personalmessige forhold

Loppa kommune må jobbe mer for å være en mer attraktiv arbeidsgiver. Vi må jobbe for å finne medarbeidere som har lyst til å jobbe og leve i Loppa.

Vi opplever i dag at vi kan ha utfordringer med å beholde og rekruttere kvalifiserte arbeidstakere, og mye tyder på at tilgangen på nye yrkesutøvere ikke vil være tilstrekkelig til å dekke kommunens behov. Vi må jobbe aktivt for å være en kompetanseorganisasjon, vi må drive målrettet arbeid med rekruttering og kompetanseutvikling og aktivt stimulere til læring, for å ivareta målet i kommunens kompetanseplan om til enhver tid sikre rett person med riktig kompetanse på rett plass.

Like viktig som å rekruttere nye medarbeidere, blir det å utvikle og beholde de medarbeiderne vi har. Kommunen må i større grad få våre medarbeidere til å se verdien av og å ønske å utvikle sin egen kompetanse. I henhold til kommunens kompetanseplan gis det stipend til ansatte som tar grunnutdanning/videreutdanning som er i samsvar med kommunens kompetansebehov. Kompetanseplanen legger også til rette for å tilby stipend til studenter fra Loppa som ønsker å arbeide i kommunen etter endt utdanning. Tildelingen skjer i de tilfeller hvor vi har vanskelig for å rekruttere fagpersonell. Her har vi en jobb å gjøre i forhold til å motivere ansatte til å benytte seg av ordningen og å reklamere om ordningen til unge i utdanningsfasen som ikke er ansatt ennå.

Kommunen må også være en attraktiv arbeidsplass for ledere. Innen enkelte områder har vi i dag problemer med å få ansatt ledere. Ledelsens betydning for gode resultater er dokumentert i mange undersøkelser. God ledelse er viktig for å beholde ansatte i jobben. Godt lederskap er også en forutsetning for å løse oppgavene på en best mulig måte. Godt lederskap, ledere som utfordrer, stiller krav og støtter, er en viktig forutsetning for å rekruttere og utvikle kompetente medarbeidere slik at kommunen kan utøve sitt unike oppdrag. Ledelse er for viktig til og bare være for ledere...

Samhandlingsreformen som trådte i kraft i 2012 vil kunne medføre at vi får behov for mer og ny kompetanse i kommunen, uten at vi i dag vet helt hva det vil bety for oss. Med tanke på befolkningsutviklingen i kommunen, med stadig stigende andel eldre og samtidig færre innbyggere, vet vi at det området som i tiden fremover vil ha størst behov for nye folk, er eldreomsorgen. Samhandlingsreform eller ikke. Og vi vet at av våre egne ansatte, er de fleste senioren i dag og i de neste fire årene, ansatt innenfor helse- og omsorgsetaten. Så Loppa kommune har en stor jobb å gjøre i forhold til å beholde seniorer i jobb så lenge som mulig og å rekruttere nye medarbeidere.

Loppa kommune har en stor jobb å gjøre i forhold til å redusere sykefraværet. Dette har dessverre vist seg å være et vanskelig arbeid selv med de muligheter som ligger i IA-avtalen og i samarbeidet med bedriftshelsetjenesten.

Vi har de siste årene dessverre hatt veldig høyt sykefravær blant kommunens ansatte. Vi er en inkluderende arbeidslivsbedrift, hvor vi har signert avtale på at vi skal jobbe for å redusere langtidsfravær og hindre utstøting og frafall fra arbeidslivet. Målsettingen til

kommunen er å få redusert sykefraværet til mellom 5% og 7%. Kommunen må prioritere reparerende og forebyggende aktiviteter for å holde sine ansatte i jobb.

Det er viktig å være klar over at det er flere faktorer som kan utløse sykefravær. Det er kjent at mange sykemeldinger kan skyldes mistrivsel i jobb og dårlige arbeidsmiljø. Det er bare leder og medarbeidere sammen som kan utarbeide ett godt arbeidsmiljø.

Arbeidsmiljø og sykefraværsoppfølging må i større grad prioriteres fra ledere i kommunen. De nye endringene i arbeidsmiljøloven og folketrygdloven i 2011 innebærer økte krav til tidligere og tettere oppfølging av sykemeldte. I endringene i loven er det nå lagt opp til økonomiske sanksjoner dersom sykefraværsoppfølgingen ikke blir gjort. Det stilles dermed enda større krav til ledere om å ta seg tid til å drive med relasjonsledelse.

Premieavvik pensjon

Loppa kommune har ikke noe udekket premieavvik. Dette er i sterk kontrast til mange kommuner som etter hvert har opparbeidet seg til dels store premieavvik og som i årene som kommer må regnskapsføre disse. Etter rådmannens syn er det svært viktig det arbeid som er gjort for å unngå en opparbeidelse av premieavvik. Om kommunen skal fortsette å være i denne gunstige posisjonen vil det være viktig at det bygges opp et fond som kan fange opp svingningene i premieavviket.

Kompetanseheving/ledelse

I Loppa kommunes kompetanseplan er det vedtatt et mål om en årlig avsetning på kr 500.000 til kompetanseheving. Rådmannen vil selvfølgelig tilstrebe og nå en avsetning i denne størrelsesordenen i økonomiplanperioden. For 2013 har rådmannen funnet å kunne avsette kr 200.000 til kompetanseheving.

Beløpet burde vært større, men økonomien setter begrensninger. Bruk av midler til kompetanseutvikling/ledelse vil etter rådmannens syn være framtidsrettet også sett i forhold til at Loppa kommune skal framstå som en attraktiv arbeidsgiver. Det er kontinuerlig behov for opplæring/videreutdanning på alle nivåer i organisasjonen, ikke minst gjelder dette lederne. Mye kursing skjer etter hvert ved bruk av egne ansatte, men det er også nødvendig å supplere med eksterne forelesere.

2.7. Loppa kommunes hovedmål for kommuneøkonomien

Loppa kommunes **hovedmål** for kommuneøkonomien:

Loppa kommunestyre har som hovedmål å øke kommunens økonomiske handlefrihet slik at vi kan møte uforutsette svingninger i inntekter og utgifter.

For å bedre kommunens handlefrihet har kommunestyret vedtatt følgende delmål:

- **Netto driftsresultat bør være 5 % av driftsinntektene.**
- **Kommunens totale lånegjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene.**
- **Det skal være mindre vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene.**

Ved budsjettbehandlingen for 2013 er situasjonen slik i forhold til delmålene:

- ✚ Netto driftsresultat bør være 5 % av driftsinntektene:
 - Netto driftsresultat er negativ og utgjør - 2,8 % av driftsinntektene
- ✚ Kommunens totale lånegjeld bør ikke overstige 50 % av driftsinntektene:
 - Kommunens lånegjeld utgjør 44 % av driftsinntektene
- ✚ Det skal være mindre vekst i driftsutgiftene enn i driftsinntektene:
 - Veksten i driftsutgiftene er langt større enn veksten i inntektene

Disse målene ble vedtatt i 2002 og revidert i 2012. Regnskapsresultatene for årene 2003 – 2009 viste en markant forbedring – hvor hovedmålet gradvis ble oppfylt.

For regnskapsåret 2010 ble hovedmål og delmål innfridd i sin helhet!

Fra rådmannens ståsted er det derfor usedvanlig viktig at dette ikke blir glemte postulater, men kjøreregler for vår økonomiforvaltning, uansett tildelte rammer.

Underskudd i kommuneregnskapet/kommunale foretak

Et eventuelt regnskapsmessig underskudd i kommunens regnskap/KF skal dekkes inn i løpet av to år, dvs. et underskudd i 2012 skal senest dekkes inn i løpet av 2014.

3. Driftsoversikt i planperioden

Driftsoversikten nedenfor gir et samlet bilde av kommunens drift hvor alle årene i økonomiplanperioden er i balanse etter at de nye inntektsforutsetningene i statsbudsjettet og tiltak for å balansere driften, er innarbeidet.

3.1. Forutsetninger for økonomiplanen 2013-2016

- Rammeoverføringene fra staten er beregnet i statsbudsjettet for 2013-2016 og tallene som ligger til grunn for planperioden er hentet direkte fra de modellene som KS benytter. Loppa kommune taper på endringer i utgiftsutjevningen, men får dette kompensert gjennom ett ekstra skjønnsmiddel frem til 2014. For 2015 er det forventet at kostnadsnøkklene skal revideres. Det ekstra skjønnskuddet på 1,2 mill er likevel medtatt i planen. Det må påregnes negative virkninger i utgiftsutjevningen på grunn av befolkningsutviklingen i planperioden. Statsbudsjettet for 2013 viser en reell nedgang i rammene.
- Det er ikke gjort noen forutsetninger om endring i folketallet. Siste kjente tall fra 1. juli 2012, da var vi 1097 innbyggere, dette er benyttet for hele planperioden.
- Planen bygger på faste 2013-priser. Det er ikke beregnet pris- og lønnsvekst i planen ut over 2013.
- For 2013 er det lagt opp til en økning i pensjonskostnadene på 3,9 mill, finansiert ved bruk av 2 mill i fond. Fra 2014 legges det opp til at pensjonskostnadene holdes på 2012 nivå.
- Det legges opp til innføring av eiendomsskatt fra og med 2013. Inntektene for 2013 overføres til fond, mens det for 2014-2016 ikke er satt noen binding for bruken av midlene.
- Det er lagt til en forventet økning i brukerbetaling og andre salgs- og leieinntekter på 3 % i hele planperioden
- En felles pott for lønnsøkning er lagt inn under fellesutgiftene med kr. 800.000 i hele perioden
- Skatt og inntektsutjevningen følger av inntektssystemet og statsbudsjettet. Ingen endringer er lagt til grunn.
- Mva-kompensasjon fra investeringsbudsjettet overføres til investeringen i investeringsregnskapet som delfinansiering jfr. regelendring om nedtrapping frem mot 2014.
- Skjønnskudd er satt til kr.5.500.000 årlig i hele planperioden.
- Egenkapitalinnskudd til KLP er lagt inn i investeringsregnskapet med kr. 251.000 årlig.

- Renter på løpende lån tar utgangspunkt i ett stabilt rentenivå på 3 % for 2013 med opptrapping til 4 % fra og med 2014.
- Avdrag på løpende lån er lagt inn med registrerte lån samt planlagte innlån i 2013, kr. 5,5 mill.
- Avkastningen på utbytte fra Ymber er lagt inn med en kraftig forventet nedgang fra 2013. Tidligere var denne forutsatt til kr. 1.000.000 årlig, mens den nå er satt til 286.000 kr i planperioden.
- Rente på innskutt kapital er redusert grunnet dårligere likviditet fra 2013 og utover mot 2016.
- Følgende av fremtidige innlån til investering må dekkes inn ved reduksjon i drift eller økte inntekter. Ingen store låneopptak er medtatt i drifts og investeringsbudsjettet.
- Driftskonsekvensene av de tiltak rådmannen tilrår er tatt med i det balanserte planforslaget.

Økonomiplan 2013 - 2016

	R 2011	B 2013	B 2014	B 2015	B 2016
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	4 387	4 277	4 405	4 537	4 674
Andre salgs- og leieinntekter	8 943	10 053	10 355	10 665	10 985
Overf. med krav til motytelse	24 856	12 438	12 438	12 438	12 438
Rammetilskudd	72 412	76 958	77 076	77 168	77 176
Andre statlige overføringer	3 000	1 500	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt		160	200	200	200
Skatt på inntekt og formue	16 539	18 482	18 482	18 482	18 482
Sum driftsinntekter	130 137	123 868	122 956	123 491	123 955
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	65 931	68 942	68 492	68 492	68 492
Sosiale utgifter	9 433	13 216	9 866	9 866	9 866
Kjøp av var og tj som inng i tj.prod	24 822	23 683	23 683	23 683	23 683
Kjøp av tj som erstatter tj.prod	6 447	6 508	6 508	6 508	6 508
Overføringer	9 363	10 086	10 086	10 086	10 086
Avskrivninger	5 214	5 342	6 000	6 000	6 000
Fordelte utgifter	0	-341	-341	-341	-341
Sum driftsutgifter	121 210	127 436	124 294	124 294	124 294
Brutto driftsresultat	8 927	-3 568	-1 338	-803	-339
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	2 682	1 026	1 026	1 026	1 026

Mottatte avdrag på utlån	183	160	100	100	100
Sum eksterne finansinntekter	2 865	1 186	1 126	1 126	1 126
Finansutgifter					
Renteutg, prov og andre fin.utg.	1 342	1 700	1 900	2 000	2 000
Avdragsutgifter	3 767	4 400	4 500	4 500	4 500
Utlån	82	380	70	60	50
Sum eksterne finansutgifter	5 191	6 480	6 470	6 560	6 550
Resultat eksterne finansans	-2 326	-5 294	-5 344	-5 434	-5 424
Motpost avskrivninger	5 214	5 342	6 000	6 000	6 000
Netto driftsresultat	11 815	-3 520	-682	-237	237
Bruk av tidl års mindreforbruk	3 242	0			
Bruk av disposisjonsfond	1 040	2 505	0	0	0
Bruk av bundne fond	1 582	1 175	682	237	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum bruk av avsetninger	5 864	3 680	682	237	0
Overført til investeringsregnskapet	6 434	0	0	0	0
Dekning av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	5 804	160	0	0	237
Avsetninger til bundne fond	2 191	0	0	0	0
Sum avsetninger	14 429	160	0	0	237
Regnsk.m. mer/mindreforbruk	3 250	0	0	0	0

Utgangspunktet for tallene i økonomiplanen er inneværende års budsjett, konsekvensjustert ved at driftsposter, låneposter og inntektsposter i hovedsak er videreført reelt i tråd med etablerte politiske vedtak uttrykt i 2013 kroner.

Av konsekvensjustert budsjett med hensyn til forutsetningene kommenteres følgende konsekvenser for driften i planperioden:

- ✚ Prognose 2013 – legges frem i balanse. Bruk av fond er større enn på lenge. Det brukes av pensjonsfond og barnehagefond for å finansiere de kommunale tjenestene
- ✚ Prognose 2014 – lagt opp til at pensjonskostnadene holdes på 2012 nivå, det vil si en kostnadslettelse på 3,9 mill sett i forhold til 2013. Forutsatt inntekter på eiendomsskatt på kr. 200 000
- ✚ Prognose 2015 – en videreføring av 2014
- ✚ Prognose 2016 – en videreføring av 2015

Det legges frem en økonomiplan i balanse i planperioden. Det må gjøres oppmerksom på at de økte pensjonskostnadene for 2013 ikke forventes å vedvare fra 2014. For 2014 vil vi ikke kunne finansiere pensjon ved bruk av fond i like stor grad som i 2013. Dette kommer til å bli en av de største utfordringene til Loppa kommune i planperioden. Hvis pensjonskostnadene fortsetter å øke, så vil det få konsekvenser for økonomiplanen.

Prognosene viser at nye tiltak og låneopptak påvirker vår drift uansett hvor påkrevd økningen i utgiftsnivået er. Det betyr at nye tiltak som initieres må finansieres ved reduksjon på andre tiltak. Alternativt må vi se på ting som kan gi større innslag i enten inntektsnivå eller utgiftsnivå, f.eks. hhv innføring av eiendomsskatt og/eller strukturendringer.

Til eksempel kan det nevnes at ett låneopptak på 10 millioner med en nedbetalingstid på 20 år betyr generelt sett, uten hensyn til eventuelle gevinster av tiltaket, en driftsutgift på kr. 850.000.

3.1. Etatenes vurderinger i planperioden

3.1.1 Sentraladministrasjonen

Loppa kommune har i de senere år vært en omstillingskommune. 2012 er siste år av dette programmet. For kommunen blir en av de viktigste oppgavene fremover å få etablert en operativ utviklingsorganisasjon som, i et tett samspill med næringsliv, kommune og andre sentrale aktører, på en offensiv og målrettet måte viderefører realiseringen av omstillingsprogrammets langsiktige mål og ambisjonsnivå med fokus på næringsutvikling.

Samtidig må arbeidet med kommuneplanens samfunns- og areadel videreføres. Dette arbeidet vil kreve involvering av alle områder i den kommunale administrasjon.

Rammeområdet har følgende målsetting:

- Bidra aktivt ovenfor etatene i forhold til økonomistyring og personalforvaltning.
- Være en aktiv premissleverandør i forhold til nærings og samfunnsutvikling.
- Arbeide aktivt for å opprettholde en organisasjon som arbeider mot samme mål, med gode og trygge arbeidsforhold. Yte god service til publikum, og sørge for at aktivitetsnivået/ambisjonsnivået er tilpasset de rådende ressurser.
- Påse at vi utfører forsvarlig saksbehandling, men samtidig kontinuerlig vurdere og utnytte muligheter for forbedringer på effektivitet og ressursbruk.

3.1.2 Oppvekst og kultur

Barn og unge skal ha et trygt og godt oppvekstmiljø i kommunen vår. Et stabilt, godt og helhetlig læringsmiljø, både i barnehage, sfo, skole og på fritida.

Oppvekst- og kulturavdelingen vedtok sin første virksomhetsplan i 1997, og planen vi har i dag er vedtatt for tidsrommet 2008 - 2012. Målet med planen er å få et helhetlig plandokument som kan gi grunnlag for diskusjoner og politiske avgjørelser. Videre skal

planen ligge til grunn for utvikling av oppvekstvilkår og kultur i Loppa kommune. Oppvekst- og kultur starter jobben med rullering av eksisterende virksomhetsplan.

I virksomhetsplanens handlingsdel er det listet opp en del tiltak innenfor skole/barnehage og kultur som en har ønske om å gjennomføre i perioden:

BARNEHAGEN

1. Videreutvikle barnehagens egenart i forhold til det enkelte barn og barnegruppa
2. Tilrettelegge for at barn får barnehageplass etter behov.
3. Samarbeid og sammenheng mellom barnehage og skole/sfo, gjennom overføringsmøter.
4. Videreutvikle kvalitetsutviklingen og kompetansehevingen i barnehagene i Loppa, gjennom RSK.
5. Arbeide videre med IT-utstyr og skolering av personalet og barna.

Her jobbes det hele tiden med alle fem tiltak. Vi har fortløpende inntak av barn, og tilsetter pedagoger i henhold til norm. Samarbeid mellom barnehage og skole er godt innarbeidet. Kvalitetsutvikling og kompetanseheving foregår gjennom RSK. Tiltak som vil være viktig å få med i den nye virksomhetsplanen er – rekruttering av pedagogisk personell til barnehagene i Loppa, - utvikling av IKT i barnehager samt utdanning innenfor ledelse. Barnehagene i Loppa har god plass, alle som søker får plass. Innspill til nye tiltak i planen fra barnehagene vil være viktig.

SKOLEN

1. Tilrettelegge for samarbeid og sammenheng mellom barnetrinn – ungdomstrinn – videregående skole, gjennom YO-messe, hospitering, entreprenørskap, kjennskap til lokale arbeidsplasser.
2. Tilrettelegge for tilpasset opplæring for hvert enkelt barns forutsetninger og evner, med fokus på basisferdighetene, gjennom begynneropplæring lesing og regning, og aktiv bruk og vurdering av kartleggingsprøver/nasjonale prøver.
3. Videreutvikle kvalitetsutviklingen og kompetansehevingen i skolene i Loppa, gjennom RSK.
4. Arbeide videre med IT-utstyr og skolering av lærere og elever.
5. Videreutvikle bruken av bildetelefon mellom skolene i kommunene, ved å bruke kompetansen vi har i kommunen.
6. Videreutvikle Loppa-identiteten i alle skolene i kommunen, gjennom kjennskap til de andre stedene og til jevnaldrende elever, felles leirskole og felles idrettsdag for alle skolene i kommunen.
7. Fiskeriprojekt må inn i skolens virksomhetsplaner, og være en naturlig del av arbeidet som drives i skolen.
8. Ta i bruk uteskole som en naturlig del av opplæringen.
9. Ta i bruk læringsstrategier som et pedagogisk verktøy i skolene.

I forhold til tiltakene innenfor skolen er de fleste gjennomført. Leseplanen for skolene i Vest Finnmark er implementert på alle skolene i Loppa. Vi har god kvalitetsutvikling og kompetanseheving gjennom RSK. Skolene bruker aktivt kartleggingsprøver/nasjonale prøver. Fiskeriprojekt er en del av skolenes virksomhetsplaner, og uteskole drives på alle skolene.

Læringsstrategier brukes som verktøy ved alle skolene.

Vi har en jobb å gjøre i forhold til å videreutvikle bruken av bildetelefon mellom skolene i kommunen. Dette for å utnytte den kompetansen vi har. Utvikling av IKT delen i skolene er veldig viktig, dette vil bli et satsningsområde. Rekruttering til læreryrket vil også være viktig. Skolene i Loppa vil etter hvert få en stor andel eldre lærere, disse må erstattes med nye pedagoger. Oppvekst- og kultursjefen vil be om innspill på tiltak i ny plan fra skolene i Loppa.

SKOLEFRITIDSORDNINGEN

1. Videreutvikle skolefritidsordningen i kommunen, og være bindeledd mellom barnehage og skole.

Vi har i dag tilbud om skolefritidsordning på to steder i kommunen (Øksfjord og Bergsfjord). Tilbudene er ulike, men tilpasset behovet på plassen. På Høgtun har vi hatt to tilbud, et som følger barnehageåret og et som følger skoleruta, her har oppvekst- og kultur evaluert det ene tilbudet (barnehageåret). Dette tilbudet foreslås nedlagt pga. lite behov for tilbudet. Personal ressursene bør brukes på en mer hensiktsmessig måte. I Bergsfjord er tilbudet lite brukt, her kan det sees på tiltak for å øke interessen for å bruke dette tilbudet.

KULTUREN

1. Tilrettelegge for og stimulere til et mangfoldig og levende kulturliv i hele kommunen.
2. Oppfordre til kulturaktiviteter som samler kommunen, styrker identitet og tilhørighet, og skaper mer kontakt bygdene i mellom, spesielt for barn og unge.

Ønsker å øke idretts- og kulturmidlene. Idretts – og kulturmidlene er holdt på samme nivå som 2012. I 2012 ble det tilført ekstra midler både til idrett og kultur(i tillegg til det som var budsjettert), dette kun for 2012. Tiltak for å øke satsing på kultur bør sees på når virksomhetsplanen skal rulleres. Når oppvekst- og kultur starter jobben med ny plan vil lag og foreninger, samt andre som jobber innenfor kulturdelen bli tatt med i arbeidet.

KULTURSKOLEN

1. Videreutvikle kulturskolens tilbud i kommunen.
2. Videreutvikle Ungdommens Kultur Mønstring i kommunen, gjennom bred lokal deltakelse fra alle stedene.
3. Videreutvikle Den Kulturelle Skolesekken i kommunen, med bred lokal deltakelse.

I neste periode må en jobbe med tiltak for å rekruttere ungdom til å bidra i UKM, samt tiltak for å rekruttere til deltagelse i kulturskolen. I dette arbeidet er det viktig å inkludere ungdom og de som jobber med kulturarbeid.

BIBLIOTEKET

1. Være formidler av kunnskap, kultur og informasjon og en sosial møteplass.
2. Videreutvikle bibliotekfilialene i Bergsfjord og Nuvsvåg.
3. Videreutvikle samarbeidet med skolebibliotekene og barnehagene.

Vi har gode filialer i Nuvsvåg, Bergsfjord og Sør-Tverrfjord, disse er det viktig å opprettholde.

UNGDOMSKLUBBENE

1. Videreutvikle ungdomsklubbene i kommunen.

Når vi skal jobbe med nye tiltak i virksomhetsplanen i forhold til ungdomsklubbene vil det være viktig å få ungdommen på banen, dette vil oppvekst- og kultur ta initiativ til.

BYGDEKINOEN

1. Videreutvikle tilbudene om bygdekino i kommunen.

Bygdekinoen er ikke videreutviklet i kommunen. Vi har i dag bare kino i Øksfjord. Lite besøk og digitalisering er grunnene til dette. Det er utfordrende å utvikle dette tilbudet, men ikke umulig. Her er det viktig å få innspill fra bygdene på aktuelle måter å organisere dette på.

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

Losa tilbudet er nedlagt fra og med høsten 2013, dette i alle kommuner som har hatt et slikt tilbud. For Loppas del ble tilbudet borte allerede høsten 2012, dette pga. manglende søkere.

OPPFØLGINGSTJENESTEN

1. Arbeide for en god oppfølgingstjeneste i Loppa i samarbeid med Alta videregående skole.

Her har man en jobb å gjøre. Etter at den lokale oppfølgingstjenesten forsvant til Alta har distriktene mistet den gode oversikten. Elever som slutter på videregående blir ikke fanget opp, og lokal miljøet er ikke klar over at elever sliter og slutter på skolen. Tiltak kommer altfor sent i gang.

VOKSENOPPLÆRINGEN

1. Tilrettelegge tilbud som bidrar til å gi mennesker i voksen alder kunnskap, innsikt og ferdigheter.
2. Videreutvikle norskopplæring med samfunnsfag for fremmedspråklige voksne.

Innspill til økonomiplanen 2013 – 2016:

- Videreføre det gode samarbeidet i RSK, dette for at en skal få det beste kompetansenivået i skole og barnehage.
- Jobbe frem gode tiltak for å rekruttere fagfolk i skole og barnehage.
- Kulturskolen gjør en god innsats i forhold til å skape kontakt mellom barn/unge i kommunen. I forhold til lærere i kulturskolen må en kanskje se på realkompetansen når en fastsetter lønn, dette for i hele tatt å få lærere til kulturskolen.

- Ungdomsklubbtillbud i Øksfjord, Nuvsvåg og Bergsfjord opprettholdes, med en klubbleder i Øksfjord. Bygdekino i Øksfjord opprettholdes, og det er ønskelig med filmtillbud andre steder i kommunen også. Bibliotekfilialene i Bergsfjord, Nuvsvåg og Sør- Tverrfjord opprettholdes.
- Tilrettelegging for funksjonshemmede i kommunale bygg, skoler og barnehager.
- Renovere samfunnshus i Bergsfjord til et samlingssted for bygda.
- Arbeide for en god oppfølgingstjeneste i Loppa.
- Videreutvikle bruken av bildetelefon i kommunen.
- Økt satsning på IKT.
- Øke midler til idrett- og kultur.
- Vi har etter hvert ganske mange gamle skoler/barnehager/andre bygg, som har behov for større vedlikehold og renovering. Øke vedlikeholdsbudsjettet innen for oppvekst- og kultur.

Oppvekst og kultur skal arbeide for å oppnå nasjonale mål i forhold til skole og barnehage, og legge til rette for livslang og livsbred læring, fra barnehage og til voksen alder. For å få til dette må oppvekst- og kultur rekruttere fagfolk til barnehage og skole. Fagfolk er viktig bl.a. i forhold til måloppnåelse og etatens visjon. Rekruttering av fagfolk til skoler og barnehager i distriktene er en stor utfordring. Vedlikehold av skoler og barnehager er en utfordring, dette fordi flere bygg er av eldre dato, og trenger vedlikehold for å kunne brukes slik de er tenkt brukt.

Oppsummering vedlikehold Oppvekst- og kultur

Enhet	2012	2013	2014	2015	Sum
Bergsfjord skole	29.000	29.000	60.000	54.000	172.000
Sandland skole	Utvendig mur,panel 40 000,-		Vinduer klasserom Kr. 50 000,- Fjerne skifer/nytt tak Kr. 450 000,-	Grøfte bak skolen Kr. 300 000,-	840.000
Høgtun skole	2.900.000 Nordvegg, garderober, belegg, ventilasjon, branndører, fyrkjele/ varmepumpe,				2.900.000

	m.m				
Loppa Folkebibliotek	Tak,lekkasje 500 000,-	Utvendig maling 60 000,- Innvendig maling 15 000,- Lysarmatur 68 000,-	Toalett 20 000,- Radiatorer 50 000,-	Brannalarm Seriekobl. 100 000,- Ventilasjon Kr. 245.000,- Heis 270 000,-	1.328.000,-
Øksfjord barnehage	80 000,-	Vinduer	Belegg	Dører	80.000
Sum vedlikehold Oppvekst- og kultur					5.320.000.

Dette er vedlikeholdsbehovet på avdeling Oppvekst- og kultur.

Stor reduksjon på vedlikeholdet ved oppvekst- og kultur pga. nedleggelse av Nuvsvåg skole og stenging av basseng på Sandland. Det vil komme en del vedlikehold i forhold til bassenget i Nuvsvåg. Kostnadsoverslag på dette jobber driftsavdelingen med.

Opplæringsloven kapittel 9a omhandler elevenes skolemiljø, også det fysiske:

§ 9a Det fysiske miljøet: - ”det fysiske miljøet i skolen skal være i samsvar med de faglige normene som fagmyndighetene til en hver tid anbefaler”.

På Høgtun er det ventilasjonsanlegg, ny el-kjele og branndører som er store kostnader, samt diverse vinduer.

Oppvekst og kultur skal arbeide for å oppnå nasjonale mål i forhold til skole og barnehage, og legge til rette for livslang og livsbred læring, fra barnehage og til voksen alder. For å få til dette må oppvekst- og kultur rekruttere fagfolk til barnehage og skole. Fagfolk er viktig bl.a i forhold til måloppnåelse og etatens visjon. Rekruttering av fagfolk til skoler og barnehager i distriktene er en stor utfordring. Vedlikehold av skoler og barnehager er en utfordring, dette fordi flere bygg er av eldre dato, og trenger vedlikehold for å kunne brukes slik de er tenkt brukt.

Oppvekst- og kultur har en visjon om:

– LIVSLANG LÆRING FOR ALLE I LOPPA KOMMUNE
BARN OG UNGE TAS PÅ ALVOR GJENNOM SAMHANDLING OG ANSVAR

Avd. oppvekst og kultur har følgende målsetninger:

- ✚ Arbeide videre med Kunnskapsløftet i skolene, i forhold til elevenes basisferdigheter.
- ✚ Arbeide med system for kvalitetssikring av arbeidet i skoler og barnehager, i samarbeid med RSK, PPT, barnevern, helsesøster m.fl.
- ✚ Arbeide for at å beholde og styrke den gode kompetansen vi har i skoler og barnehager.
- ✚ Rullering av diverse planverk i avdelingen.
- ✚ Arbeide for kulturaktiviteter som "samler kommunen" og skaper mer kontakt bygdene i mellom, spesielt for barn og unge, og som styrker tilhørigheten til Loppa.
- ✚ God og målrettet informasjon til politiske myndigheter, aktiv deltakelse i budsjett-arbeidet og god ressursutnyttelse.

3.1.3 Helse- og omsorg

Viktigst for helse- og omsorgssektoren i årene fremover vil være satsing på rekruttering og kompetanseheving. Etaten jobber i dag i til dels nye og tidsriktige lokaler. En ser derfor ikke noe behov utover det å ivareta generelt vedlikehold. Med unntak av noe utstyr til pleie- og omsorg som er lagt inn i budsjett for 2013, er det heller ikke meldt om store behov på utstyrsiden innenfor etaten.

Som det fremgår av tallene foran om behov for sykehjemsplasser, så vil Loppa kommune få behov for flere plasser. Dette ligger dog såpass langt frem at rådmannen i denne økonomiplanperioden ikke vil legge opp til noen investering på dette området, men vi må ha dette i tankene når vi planlegger investeringer som går ut over økonomiplanperioden.

Loppa kommune har nå vedtatt å inngå avtaler med helseforetaket som skal regulere samarbeidet som et ledd i samhandlingsreformen. Fortsatt hersker det noe usikkerhet på hvordan det fremtidige lokale tilbudet skal se ut, men så langt har vi evnet å ta mot og gi et godt tilbud til pasienter som skrives ut fra sykehusene.

Rammeområdet har følgende målsetting:

- ✚ Strategisk planlegging av fremtidig kompetansebehov og tiltak for hvordan Loppa kommune skal tiltrekke seg nødvendig helsepersonell.
- ✚ Styrke arbeidet med forebygging og folkehelse.
- ✚ Alt planverk rulleres og fremmes til ny politisk behandling.
- ✚ Interne rutiner og samhandling settes i fokus.
- ✚ Redusere uønsket deltid.
- ✚ Fortsette med aktive tiltak mot sykefravær.

3.1.4 Driftsavdelingen

Vi har store utfordringer på boligsiden, hvor etterslep på vedlikehold er stor. I avlagt

regnskap for 2011, og som det vil vises i regnskapet for 2012 at det er brukt betydelige midler til vedlikehold. Driftssjefen er av den oppfatning at dersom det skal være mulig i

fremtiden å ta vare på bygg, må også noe velges vekk. Økonomien for Loppa kommune kommer ikke til å vokse tilstrekkelig til å møte utfordringene på vedlikehold/drift av alle mulige bygg.

TEKST	2013	2014	2015	2016	2017	SUM TOTAL
Vann/Avløp skolebakken						
Øksfjord	1500					1500
Vann og avløp generelt	500	500	500	500		2000
Sentrum-Moloveien	1000	1000	1000	1000		4000
Tilstandsrapport boliger	600					600
Kaivedlikehold	2000	2000	2000	2000		8000
Garderrober/pauserom/ matrom osv.	500	200	200	200		1100
Kommunale Boliger						
Opprustning/påkostninger	800	1000	1000	1000		3800
Brannvarsling bygg	500	200	200	200		1100
Nye fyringskjeler bygg	400	200	200	200		1000
Nye vindu Rådhus	500	0	0	0		500
Asfaltering kommunale veier	0	1500	200	200		1900
Ventilasjon Rådhus/bygg	2000	1000	1000	1000		5000
Nye tak skolebygg og andre bygg	2000	800	0	0		2800
Rassikring	3000	3000				6000
Vedlikeholdsplan bolig	200					
Riving Småbedr.senter	2000					
Sum vedlikehold	17500	11400	6300	6300		41500

For å synliggjøre kommunens store vedlikeholdsbehov velger en å synliggjøre dette i forbindelse med budsjettarbeidet. Vedlikehold som utsettes vil til syvende og sist generere store kostnader, da i form av nødreparasjon. Selv om tallene baserer seg på anslag, er dette indikatorer på situasjonen fremover.

Utfordringene for Loppa kommune på den tekniske siden vil være å ivareta kommunale bygg ute i kommunen. Dette vil også komme til å bli en personalmessig utfordring ettersom tidens tann tærer på kommunale bygg.

Det er ikke å legge skjul på at både Sandland og Nuvsvåg skole må ha en omfattende renovering jfr. Bergsfjord skole. Driftssjefen ser det som nødvendig at en gjør en avklaring på fremtiden for disse byggene. Det vil kunne oppleves som unødvendig å bruke millioner til vedlikehold på et bygg som kanskje om få år har tjent sin hensikt.

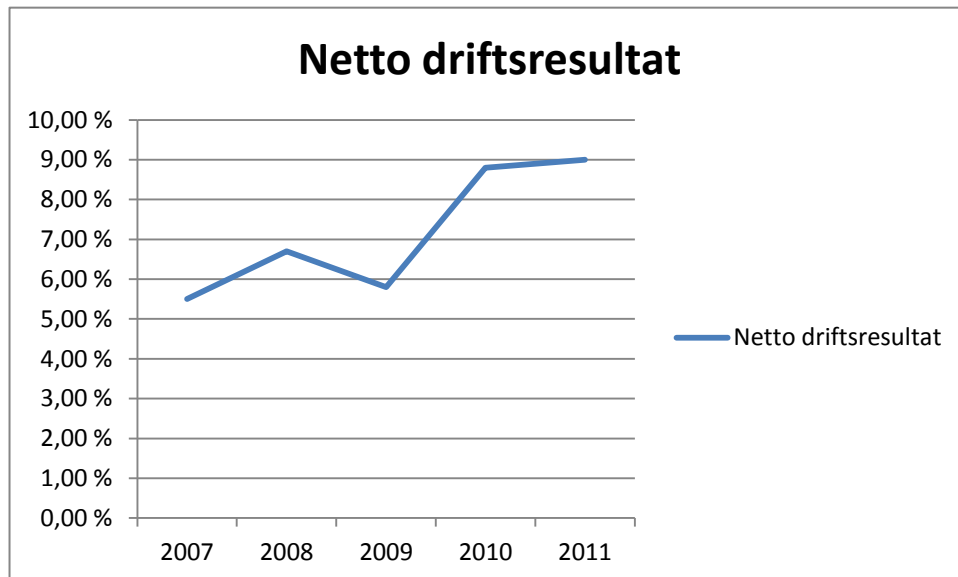
Rammeområdet har følgende målsetting:

- ✚ Det skal utarbeides en vedlikeholdsplan for all kommunal bygningsmasse.
- ✚ Langsiktig planlegging av nødvendig oppgradering av området vann og avløp.
- ✚ Medvirke til at planprosesser kommer i gang og at disse gjennomføres.
- ✚ Kompetanseheving innen de fleste områdene vi har på drift, og muligheter for interkommunalt samarbeid og erfaringsutveksling.
- ✚ Regionale løsninger på utfordringer i mindre kommuner, innhenting av kompetanse i fellesskap.

4. Finansielle nøkkeltall

Finansielle nøkkeltall oppsummerer konsekvensene av den driftsprofil som økonomiplanen legger opp til. Nøkkeltallene fungerer også som måltall som vil kunne etterprøves i årsmeldingen for hvert av driftsårene i økonomiplanperioden.

4.1. Netto driftsresultat i prosent av driftsinntektene.

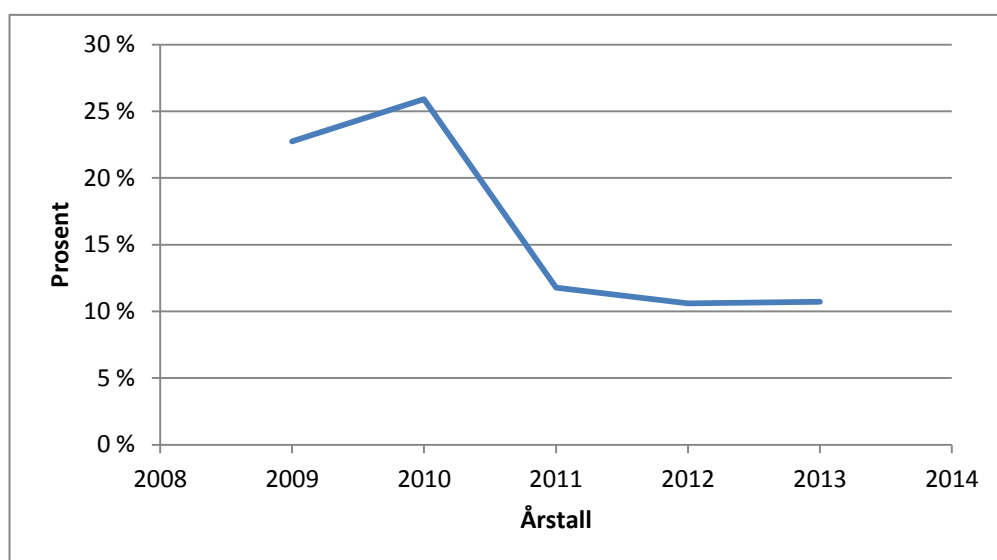

Tabellen viser de siste års netto driftsresultat etter regnskapstallene. Netto drift i % sum inntekter bør være på over 3 %, som er statens og KS`anbefaling for sunn kommuneøkonomi. Disse reservene gjør kommunen i stand til å møte svikt i inntekter (eks. skatt/rammetilskudd) og uforutsette økninger på utgiftssiden (eks. lønnsoppgjør, økte renter med mer).

Loppa kommune har de seneste år hatt ett netto driftsresultat som ligger godt over det som er anbefalt fra staten. Frem til nå har utviklingen i regnskapstallene vært svært tilfredsstillende. Kommunestyrets vedtatte mål er å oppnå ett netto driftsresultat på 5 % årlig.

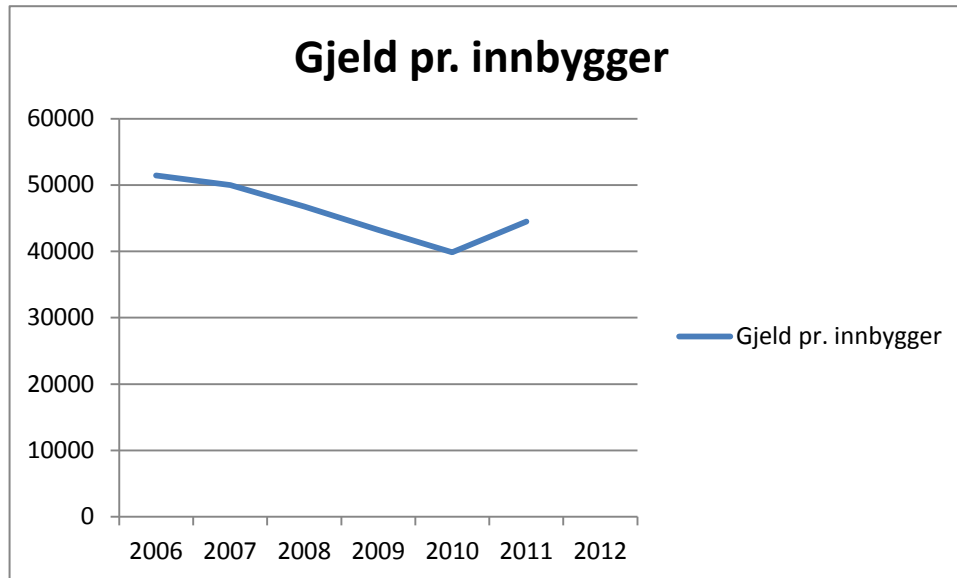
Når vi ser oss tilbake kan Loppa kommune være meget godt tilfreds med den økonomiske utviklingen som har vært i kommunen de siste 8 årene. *Kontroll og god økonomistyring er grunnlaget for å kunne opprettholde og utvikle gode tjenester til innbyggerne i åra framover.* Det må kommunestyret merke seg.

4.2. Disposisjonsfond i prosent av driftsinntektene

Loppa kommune har et vedtatt mål om at avsetningen til fond skal være større enn bruken av fond. Dette for å opparbeide buffere i form av disposisjonsfond for å møte uforutsette utgifter eller sviktende inntekter med. For 2013 er det budsjettert med større uttak enn avsetning til fond.

4.3. Lånegjeld (eksklusive pensjonsforpliktelser) pr innbygger

Kommunen har som målsetting at total lånegjeld ikke skal overstige 50 % av driftsinntektene. I 2013 vil vi ha en lånegjeld som utgjør 44 % av driftsinntektene.

Gjeld i forhold til driftsinntekt viser følgende utvikling:

	Regnskap Regnskap 2008	Regnskap 2009	Regnskap 2010	Budsjett 2012	Budsjett 2013
Driftsinntekter	110844	116 181	118 669	121 389	123 868
Gjeld	56851	52 559	49 039	56 000	54 000
I prosent	51 %	45 %	41 %	46 %	44 %

5. Investeringsbudsjettet 2013-2016

Etter å ha hatt en jevn nedgang i lånegjelda siden 2005, ser vi nå at lånegjelden øker. Dette er ingen positiv utvikling økonomisk sett. Men samtidig vet en at enkelte investeringer tvinger seg frem. I forslaget til investeringer i planperioden har rådmannen lagt inn følgende investeringer:

- ✚ Bygging av skredvoll på Ystnes i Øksfjord
- ✚ Skifte av telefonisystem i hele kommunen
- ✚ Kjøp av aksjer KLP

5.1. Forslag til investeringsprosjekter i planperioden:

Nedenfor følger en oversikt over de investeringsprosjekter som rådmannen forslår i budsjett/økonomiplan for perioden 2013 – 2016. (Alle tall i tusen)

	Investeringsoversikt	Budsjett	Økonomiplan		
		2013	2014	2015	2016
Nr	Prosjekter				
1	Kjøp av aksjer KLP	251	0	0	0
2	Skredvoll	25 000			
3	Telefonsentral	300	0	0	0
	Sum investeringer	25 551	0	0	0
	Finansieres slik				
1	Belastes investeringsregnskapet	251	0	0	0
2	Overføring fra drift, momskompensasjon	0	0	0	0
2	Bruk av fond	300	0	0	0
2	Bruk av lån	5 000			
2	Ref staten	20 000			
	Sum finansiering	25 551	0	0	0
	Investering i form av låneopptak	5 500	0	0	0

Selvfinansierende tiltak (Startlån, VARomr)

	Investeringsoversikt	Budsjett	Økonomiplan		
		2013	2014	2015	2016
Nr	Prosjekter (bruttotall)				
3	Startlån (Husbanken)	0	0	0	0
	Sum investeringer	0	0	0	0
	Låneopptak	0	0	0	0

Kommentarer til de enkelte investeringsprosjekter:

Nr. 1 Fellesutgifter

Kjøp av andeler i KLP. Årlig utgift. Finansieres ved bruk av mottatt avdrag på utlån.

Nr. 2 Skredvoll

Det er lagt inn bygging av skredvoll i løpet av 2013. Kostnadsrammen er satt til 25 millioner. Av disse er det lagt opp til 80 % statlig finansiering, kr 20 millioner mens det resterende kr. 5 mill finansieres ved bruk av lån.

Nr. 3 Telefonsystem

Loppa kommunes telefonsystem må skiftes ut. Kostnaden er lagt inn som ett investeringsprosjekt i 2013

6. Likviditet

Likviditet

Loppa kommune har pr i dag en tilfredsstillende likviditet. Dette betyr at vi ikke trenger legge stor vekt på små svingninger i likviditet gjennom året når vi budsjetterer. De siste års bruk av fondsmidler har likevel vært på våre reserver. Dette betyr dårligere likviditet i planperioden i forhold til tidligere perioder.

I hht kommunelovens § 46, pkt. 3 skal kommunestyret ved budsjetteringen sørge for at kommunen har tilstrekkelig likviditet til at løpende utgifter dekkes. Dersom kommunen har likviditetsproblemer, må budsjetteringen legges opp med sikte på å bøte på dette.

7. Helse, miljø og sikkerhet/likestilling

Hovedmål for Loppa kommunes arbeid med HMS:

1. Best mulig arbeidsmiljø og maksimal sikkerhet.
2. Loppa kommune skal verne sine ansatte mot skader fra helsefarlige stoffer og produkter.
3. Loppa kommune skal verne sine ansatte mot uheldige psykososiale belastninger.
4. Loppa kommune skal sikre det ytre miljø mot forurensninger, arbeide for en bedre behandling av avfall.
5. HMS planlegges og prioriteres på lik linje med tjenesteproduksjon, service og økonomi.

Vårt HMS-system bygger på flere lover og forskrifter. Den grunnleggende forskriften er "Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter". Denne forskriften forteller oss hvordan vil skal sette mål, innføre og praktisere et systematisk HMS-arbeid.

8. Sluttcommentar

Rådmannens forslag til økonomiplan for perioden 2013-2016 bygger i stor grad på økonomiplanen 2012-2015, kommunebudsjettet 2013 og politiske signaler blant annet fra budsjettdrøftingene i kommunestyret.

En plan som omfatter en periode på 4 år vil selvsagt være beheftet med en god del usikkerhet i større eller mindre grad, ikke minst gjelder dette de statlige rammevilkårene, men også eksterne forhold som Loppa kommune ikke rår over. Her kan spesielt nevnes utviklingen i rentenivå, lønnsutviklingen, pensjonsutgifter og arbeidsmarkedet. For hvert prosentpoeng renta øker vil dette bety en merkostnad for oss på ca 0,5 mill. kroner i året.

Fylkesmannen anbefaler at kommunene over tid bør ha et netto driftsresultat på minst 2-3 % for å kunne sikre en bærekraftig utvikling. Loppa kommunestyre har vedtatt 5 % driftsresultat som et mål. Dette målet er viktig å forsøke å nå fordi det vil gjøre kommunen langt mindre sårbar i forhold til økonomiske svingninger og det blir lettere å håndtere uforutsette kostnadsøkninger i et årsbudsjett.

Selv om en vet at det hefter seg noe usikkerhet til tallene, så vet vi at tiden er inne for å redusere kommunes samlede utgiftsnivå. Vi vet at nye tiltak både vil være ønskelig og til tider være helt nødvendig, og at disse skal finansieres. Uansett behov og krav kan vi ikke bruke mer penger enn vi har til disposisjon.

En kommune må i likhet med en privat husholdning finansiere investeringer enten i form av sparing i forkant, eller ved lån og nedbetaling i etterkant. Styring og ansvar er viktige stikkord i denne sammenhengen, det er lett å si ja, langt mer krevende å si nei til noe. Politikk handler imidlertid også om å prioritere blant alle gode tiltak.

Det pågående omstillingsarbeidet som pågår i Loppa skal i løpet av 2013 etableres som en del av den ordinære kommunale drift. Dette arbeidet må startes i god tid slik at en ikke risikerer at det næringsrettede arbeidet ikke blir en sentral del av kommunens oppgaver. Vi må bruke erfaringene fra omstillingsarbeidet som en læring på hvordan en tilrettelegger i ordinær drift. For all fremtid vil det være slik at samfunnet vil utvikles og folk vil bo i Loppa i takt med endringene i arbeidsmarkedet.

Rådmannen er av den oppfatning av at den fremlagte økonomiplanen vil være med på å legge til rette for et fortsatt livskraftig samfunn, der kommunen fortsatt skal være en tilrettelegger for nyetablering av både næringsliv og tilflyttere.

Øksfjord, 12.11.2011

Bjørnar Tollefsen
rådmann

Vedlegg 1: Budsjettskjema 1A – driftsbudsjett

	Regnskap 2011	Budsjett 2012	Bud 2013	Bud 2014	Bud 2015	Bud 2016
Skatt på inntekt og formue	16539	17900	18 482	18 482	18 482	18 482
Ordinært rammetilskudd	72412	73566	76 958	77 076	77 168	77 176
Skatt på eiendom	0	0	160	200	200	200
Andre direkte eller indirekte skatter	0	0	-	-	-	-
Andre generelle statstilskudd	3000	3000	1 500	-	-	-
Sum frie disponible inntekter	91951	94466	97 100	95 758	95 850	95 858
Renteinntekter og utbytte	2682	1795	1 026	1 026	1 026	1 026
Renteutg.,provisjoner og andre fin.utg.	1342	1855	1 700	1 900	2 000	2 000
Avdrag på lån	3767	4200	4 400	4 500	4 500	4 500
Netto finansinnt./utg.	-2427	-4260	-5 074	-5 374	-5 474	-5 474
Til dekning av tidligere regnsk.m. merforbruk	0	0	-	-	-	-
Til ubundne avsetninger	5804	0	160	-	-	237
Til bundne avsetninger	2191	30	-	-	-	-
Bruk av tidligere regnks.m. mindreforbruk	3242	0	-	-	-	-
Bruk av ubundne avsetninger	1041	45	2 505	-	-	-
Bruk av bundne avsetninger	1582	30	1 175	682	237	-
Netto avsetninger	-2130	45	3 520	682	237	-237
Overført til investeringsbudsjettet	6434	1319	-	-	-	-
Til fordeling drift	80959	88932	95546	91 066	90 613	90 147
Sum fordelt til drift (fra skjema 1B)	77709	88989	95 546	91 066	90 613	90 147
Mer/mindreforbruk	3249		-	-	-	-

Vedlegg 2: Budsjettskjema 2A – investering

	Regn 2011	Bud 2013	Bud 2013	Bud 2014	Bud 2015	Bud 2016
Investeringer i anleggsmidler	32511	7791	25300	251	251	251
Utlån og forskutteringer	1018	751	751	0	0	0
Avdrag på lån	338	0	350	0	0	0
Avsetninger	1018	90	90	0	0	0
Årets finansieringsbehov	34885	8632	26491	251	251	251
Finansiert slik:						
Bruk av lånemidler	9509	639	5500	0	0	0
Inntekter fra salg av anleggsmidler	95	0	0	0	0	0
Tilskudd til investeringer	3333	0	20000	0	0	0
Mottatte avdrag på lån og refusjoner	7564	1141	341	251	251	251
Andre inntekter	0	0	0	0	0	0
Sum ekstern finansiering	20501	1780	25841	251	251	251
Overført fra driftsbudsjettet	6434	1319	0	0	0	0
Bruk av avsetninger	7980	5533	650	0	0	0
Sum finansiering	34915	8632	26491	251	251	251
Udekket/udisponert	30	0	0	0	0	0

Vedlegg 3: Økonomisk oversikt drift

	R 2011	B 2013	B 2014	B 2015	B 2016
Driftsinntekter					
Brukerbetalinger	4 387	4 277	4 405	4 537	4 674
Andre salgs- og leieinntekter	8 943	10 053	10 355	10 665	10 985
Overf. med krav til motytelse	24 856	12 438	12 438	12 438	12 438
Rammetilskudd	72 412	76 958	77 076	77 168	77 176
Andre statlige overføringer	3 000	1 500	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Eiendomsskatt		160	200	200	200
Skatt på inntekt og formue	16 539	18 482	18 482	18 482	18 482
Sum driftsinntekter	130 137	123 868	122 956	123 491	123 955
Driftsutgifter					
Lønnsutgifter	65 931	68 942	68 492	68 492	68 492
Sosiale utgifter	9 433	13 216	9 866	9 866	9 866
Kjøp av var og tj som inng i tj.prod	24 822	23 683	23 683	23 683	23 683
Kjøp av tj som erstatter tj.prod	6 447	6 508	6 508	6 508	6 508
Overføringer	9 363	10 086	10 086	10 086	10 086
Avskrivninger	5 214	5 342	6 000	6 000	6 000
Fordelte utgifter	0	-341	-341	-341	-341
Sum driftsutgifter	121 210	127 436	124 294	124 294	124 294
Brutto driftsresultat	8 927	-3 568	-1 338	-803	-339
Finansinntekter					
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	2 682	1 026	1 026	1 026	1 026
Mottatte avdrag på utlån	183	160	100	100	100
Sum eksterne finansinntekter	2 865	1 186	1 126	1 126	1 126
Finansutgifter					
Renteutg, prov og andre fin.utg.	1 342	1 700	1 900	2 000	2 000
Avdragsutgifter	3 767	4 400	4 500	4 500	4 500
Utlån	82	380	70	60	50
Sum eksterne finansutgifter	5 191	6 480	6 470	6 560	6 550
Resultat eksterne finanstrans	-2 326	-5 294	-5 344	-5 434	-5 424
Motpost avskrivninger	5 214	5 342	6 000	6 000	6 000
Netto driftsresultat	11 815	-3 520	-682	-237	237
Bruk av tidl års mindreforbruk	3 242	0			
Bruk av disposisjonsfond	1 040	2 505	0	0	0
Bruk av bundne fond	1 582	1 175	682	237	0
Sum bruk av avsetninger	5 864	3 680	682	237	0
Overført til investeringsregnskapet	6 434	0	0	0	0
Dekning av tidl års merforbruk	0	0	0	0	0
Avsetninger til disposisjonsfond	5 804	160	0	0	237
Avsetninger til bundne fond	2 191	0	0	0	0
Sum avsetninger	14 429	160	0	0	237
Regnsk.m. mer/mindreforbruk	3 250	0	0	0	0

Vedlegg 4: Økonomisk oversikt investering

Inntekter	Regnskap 2011	B 2013	B 2014	B 2015	B 2016
Salg av driftsmidler og fast eiendom	95	0	0	0	0
Andre salgsinntekter	0	0	0	0	0
Overføringer med krav til motytelse	7 018	0	0	0	0
Statlige overføringer	3333	20000	0	0	0
Andre overføringer	0	0	0	0	0
Renteinntekter, utbytte og eieruttak	0	0	0	0	0
Sum inntekter	10 446	20 000	0	0	0
Utgifter					
Lønnsutgifter	20	0	0	0	0
Sosiale utgifter	0	0	0	0	0
Kjøp av varer og tj som inngår i tj.produksjon	26 103	25 300	0	0	0
Kjøp av tjenester som erstatter tj.produksjon	0	0	0	0	0
Overføringer	6 388	0	0	0	0
Renteutgifter, provisjoner og andre fin.utg.	0	0	0	0	0
Fordeelte utgifter	0	0	0	0	0
Sum utgifter	32 511	25 300	0	0	0
Finansstransaksjoner					
Avdragsutgifter	338	350	0	0	0
Utlån	732	500	0	0	0
Kjøp av aksjer og andeler	286	251	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket	46	0	0	0	0
Avsetninger til ubundne investeringsfond	649	0	0	0	0
Avsetninger til bundne fond	324	90	0	0	0
Avsetninger til likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansieringstransaksjoner	2 375	1 191	0	0	0
Finansieringsbehov	24 440	6 491	0	0	0
Dekket slik:					
Bruk av lån	9 510	5 500	0	0	0
Mottatte avdrag på utlån	546	341	0	0	0
Salg av aksjer og andeler	0	0	0	0	0
Bruk av tidligere års udisponert	0	0	0	0	0
Overføringer fra driftsregnskapet	6 434	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond	6 606	300	0	0	0
Bruk av ubundne investeringsfond	466	0	0	0	0
Bruk av bundne fond	909	350	0	0	0
Bruk av likviditetsreserve	0	0	0	0	0
Sum finansiering	24 471	6 491	0	0	0
Udekket/udisponert	31	0	0	0	0